

Økologi i DN

Baggrund

DN arbejder for mere økologi, fordi økologisk landbrug helt overordnet forbedrer natur og miljø og er bedre for klimaet. Landbruget lægger beslag på næsten 2/3 af Danmark og jord i omdrift fylder 57 pct. af landets areal. Det er derfor af afgørende betydning for natur, miljø og klima, hvordan landbruget i Danmark drives. DN ser ikke økologien som et mål i sig selv, men som et redskab til at levere samfundsmæssige goder.

DN adskiller sig på økologiområdet fra Økologisk Landsforening ved at arbejde for flere økologiske arealer, uafhængig af markedssituationen. Økologisk Landsforening arbejder i høj grad for de landmænd og virksomheder, der allerede er økologiske, mens DN sigter på så store økologiske arealer som muligt af hensyn til natur, miljø og klima.

Økologi og natur

Karakteristisk for økologi er

- Ingen sprøjtegift
- Udelukkende brug af organisk gødning
- Lavere N-niveau
- Krav om græsning for kvæg

Afledte virkninger af disse krav er:

- Større diversitet i afgrødevalget
- Varieret sædskifte
- Mekanisk ukrudtsbekæmpelse
- Bedre kvalitet af småbiotoper

Samlet set er der 30 pct. mere biodiversitet på økologiske marker end på konventionelle. Effekten stiger med antallet af år, bedriften har været økologisk. Og de store vindere er fugle, biller og sommerfugle. I hvert fald vurderet ud fra den nuværende viden.

Resultatet er sammensat af mange forskellige elementer. Her er gengivet nogle af dem. Kilden er kapitlet om "Natur og biodiversitet" i Vidensyntesen om økologiens bidrag til samfundsgoder, som publiceres senere i 2015.

- Fravær af sprøjtegift er godt for biodiversiteten i både markerne og de omgivende arealer.
- Brugen af husdyrgødning og især græssende husdyr er godt for antallet af arter på de økologiske arealer.
- Selv med mekanisk ukrudtsbekæmpelse er der mere forskelligt blomstrende ukrudt i de økologiske marker til gavn for insekterne.
- Brugen af husdyrgødning giver større biodiversitet i selve jordbunden og en større evne til at lagre kulstof til gavn for klimaet.

- Økologernes hyppigere brug af bælgplanter gavner også biodiversiteten i jorden og giver plads til en større variation i svampelivet og andre mikroorganismer, der øger planternes optag af N og P.
- Økologisk jordbrug gavner de vilde bier. Både pga. fravær af sprøjtegift, og fordi der er flere blomstrende afgrøder i sædskiftet. Desuden viser det sig, at blomstringen på arealer, der ligger op ad sprøjtede marker, bliver reduceret. Både hvad angår antallet af arter, der blomstrer, antallet af blomster på den enkelte plante og tidspunktet for blomstringen. Desuden bliver der ikke taget tilstrækkelig hensyn til de vilde bier i den tidsmæssige sprøjtebegrænsning. Humlebier flyver både tidligere og senere end honningbier og derfor bliver de mere skadet af sprøjtegift.

Aktiviteter

Vores landbrugspolitik har to overordnede mål: 1) 100 % omlægning af dansk landbrug til økologi over 30 årig periode (fra 2008) og 2) Udtagning af 400.000 ha dyrkningsjord til naturlandbrug eller natur. Arbejdet hen imod de to mål ligger under det meste af vores indsats på landbrugspolitikområdet, uden at det dog altid har direkte sigte på det.

Langsigtet indsats:

- Medlem af Det Økologiske Fødevareråd, som rådgiver ministeren i alle spørgsmål vedr. økologi. Det drejer sig også om behandling af ansøgninger under økologistøtteordningen til forskning, forarbejdning, rådgivning etc. I disse år arbejder Det Økologiske Fødevareråd især med at hjælpe ministeren med at øge det økologiske areal og produktion, som en opfølgning på det økologiske servicetjek.
- Lobby for at integrere økologien som et natur- og miljøpolitisk virkemiddel. Økologi er godt for drikkevandet og for biodiversiteten i det åbne land. Men indtil nu, har økologien kun været en sag for det gamle fødevareministerium og økologiens vækst har altid skullet være "markedsdrevet", som det har heddet i 25 år nu. Men der er en række natur- og miljømæssige fordele, hvor økologien kunne benyttes mere aktivt. Det har vi talt om med mange forskellige miljø- og fødevareministre. Det gælder f.eks. de boringsnære beskyttelsesområder, pesticidfølsomme indvindingsområder, natur- og landbrugskommissionens anbefalinger etc.
- Grøn biomasse. For hele landbruget, men især for det økologiske, er det nødvendigt at finde alternativer til import af proteinfoder og til gødning på bedrifter uden husdyrhold. Vi arbejder på mange fronter for at fremme brugen af græs til grøn biomasse. Det er (eller kan blive) et Columbusæg, hvor man tager jord ud af omdrift eller skaber grobund for et sundt sædskifte, henter protein fra græsset, og samtidig producerer både gødning og energi. I bl.a. Realdania regi arbejder vi for at få midler til nogle demonstrationsanlæg i lille skala (500 ha ad gangen).
- Jordfordeling – som middel til både at samle jorderne for den økologiske landmænd, som skal have dyrene på græs (og den konventionelle landmand, som sparer transport) men også et middel til at virkeliggøre det grønne naturnetværk

Projekter:

- Lejre – den økologiske kommune. Projekt initieret af DN i 2010 og taget om bord af en enig kommunalbestyrelse i 2011. Økologiindsatsen i Lejre har været med at til profilere Lejre, skabe en masse borgerdrevne projekter, skabt arbejdspladser og øget f.eks. sat turbo på øko-andelen af den offentlige bespisning i Lejre. Undervisning, økologisk fødevarerfællesskab, økologiske nyttehavere og privathavere har alle nydt godt af det fokus, som den økologiske kommune har sat på området og på økologien.
- Skovsgaard. Hvordan får vi skabt mere natur, liv og bedre økonomi på Naturfondens Gods. Vi har siden 2013 arbejdet med de lokale aktive, andre frivillige, planteavlskonsulenter og andre landbrugskyndige. Der er blevet skabt et madmarked, som trækker endnu flere folk til stedet og i et vist omfang sælger produkter fra Skovsgaard. Stille og roligt bliver mark-

driften forbedret. I 2014 og 2015 har en gruppe frivillige været med til at registrere planter og insekter i markerne og på engene.

Indsats i 2015

- Økologisk vidensyntese. Den tidligere regering bestilte hos ICROFS en vidensyntese, som skulle belyse økologiens bidrag til samfundsgoder, bl.a. natur, miljø, sundhed, dyrevelfærd, landdistriktsudvikling. Vi har siddet i styregruppen for arbejdet, som bliver offentliggjort i november 2015.

Fremtidsplaner

- Fremme investeringer i økologi. I samarbejde med Merkur Bank og AP Pension forsøger vi 2016 at skabe nogle muligheder for almindelige lønmodtagere, som er interesseret i at fremme økologi, f.eks. ved at lave en økologisk investeringskonto, som kan konkurrere med den nuværende bankrente.
- Vi ser også på mulighederne for at oplyse de mindre pengeinstitutter, som er meget tøven-
de i forhold til at investere i økologi, om de økonomiske muligheder i økologien.